

**Vyhodnocení vlivů Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy na ptačí oblasti a evropsky významné lokality v soustavě NATURA 2000**

**Zpracoval :**

**Ing.Ivo Machar, Ph.D.**

Autorizovaná osoba pro hodnocení podle § 45i zákona č.114/1992 Sb. v platném znění  
(autorizace čj. 630/347/05 z 8.3.2005)

**Podpis zpracovatele:**

**Červen 2008**

| <b>Obsah :</b>                                                          | <b>strana</b> |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. Úvod                                                                 | 1             |
| 2. Údaje o posuzované koncepci                                          | 3             |
| 3. Údaje o lokalitách soustavy NATURA 2000 v území řešeném koncepcí     | 4             |
| 4. Hodnocení vlivů koncepce na dotčené evropsky významné lokality (EVL) | 5             |
| 4.1. Identifikace potenciálních vlivů posuzované koncepce na EVL        |               |
| 4.2. Pozitivní vlivy posuzované koncepce na EVL                         |               |
| 4.3. Potenciální negativní vlivy posuzované koncepce na EVL             |               |
| 5. Závěr                                                                | 11            |
| 5.1. Závěrečné stanovisko naturového hodnocení                          |               |
| 5.2. Odůvodnění                                                         |               |
| 6. Použité podklady                                                     | 12            |

## 1. Úvod

Překvapivě velké přírodní bohatství hlavního města Prahy je nepochopitelné jen na první pohled. Při bližším zkoumání snadno zjistíme, že v území velkoměsta o rozloze cca 500 čtverečních kilometrů, jehož poloha kolem údolní nivy řeky Vltavy na geologicky pestrém podloží a v unikátním kontaktu termofytika (zóny teplomilné květeny) a mezofytika (zóny středoevropské květeny) nabízí nesmírně pestrý škálu ekotopů, můžeme najít řadu cenných přírodních biotopů. Přestože většina přírodních lokalit v Praze je postižena více či méně lidskými vlivy, najdeme zde i mnohé přírodní objekty celorepublikového až mezinárodního významu. Hodnotu dochovaných prvků přírodního prostředí Prahy dokládá i vymezení celkem osmi evropsky významných lokalit na jejím území. Tyto lokality patří do vytvářené soustavy NATURA 2000, která má chránit nejcennější části přírodního dědictví států Evropské unie. V území hlavního města Prahy zaujímají tyto lokality celkem výměru 995 ha, což je zhruba 2 % plochy správního území hlavního města Prahy.

### Použité zkratky :

- ZOPK – zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění
- EVL – evropsky významná lokalita (§ 3, odst.1, písm.o/ ZOPK)
- ASP – Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy = koncepce posuzovaná v rámci tohoto vyhodnocení
- ZÚR – Zásady územního rozvoje hlavního města Prahy
- CHKO – chráněná krajinná oblast (§ 25 ZOPK)
- Naturové hodnocení – hodnocení vlivu koncepce autorizovanou osobou podle § 45i ZOPK
- ÚPD – územně plánovací dokumentace
- VVURÚ - vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území
- VRT - vysokorychlostní trať

### Základní terminologie

NATURA 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Soustavu Natura 2000 tvoří dva typy území: ptačí oblasti (podle Směrnice Rady 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků) a evropsky významné lokality (podle Směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin). Podrobné definování těchto pojmů obsahuje § 3 ZOPK. Ptačí oblasti v ČR vymezuje a jejich bližší ochranné podmínky stanoví vláda jednotlivým nařízením. Evropsky významné lokality v ČR jsou vymezeny v přílohách k nařízení vlády ČR č. 132/2005 Sb. (tvoří tzv. „národní seznam“) a jsou chráněny na základě § 45b a § 45c ZOPK. Dne 5.3.2008 bylo uveřejněno Sdělení MŽP č.81/2008 Sb. o zařazení evropsky významných lokalit do tzv. „evropského seznamu“.

Jakákoliv koncepce, která může samostatně (nebo ve spojení s jinými) významně ovlivnit území ptačích oblastí nebo evropsky významných lokalit, podléhá speciálnímu hodnocení důsledků na tato území a na stav jejich ochrany podle § 45i ZOPK. Podle článku 6(3) Směrnice 92/43/EHS se provádí posouzení důsledků záměru pro lokalitu soustavy NATURA 2000 zejména z hlediska cílů její ochrany. Cílem ochrany lokality soustavy NATURA 2000 je zachování předmětů ochrany (tj. vybraných typů stanovišť a druhů) ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Stav druhu z hlediska ochrany je považován za „příznivý“, jestliže údaje o populační dynamice druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště a přirozený areál druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací

## **Zadání vyhodnocení**

Předkládané „Vyhodnocení vlivů Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy na ptačí oblasti a evropsky významné lokality v soustavě NATURA 2000“ je zpracováno pro zadavatele Útvar rozvoje hl. m. Prahy jako součást „Vyhodnocení vlivů Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy na životní prostředí a veřejné zdraví“. Vedoucím zpracovatelského SEA - týmu je Ing. arch. Martin Říha.

## **Cíl vyhodnocení**

Cílem vyhodnocení je analýza koncepce z hlediska potenciálního dotčení lokalit, které tvoří na území hl. m. Prahy připravovanou soustavu NATURA 2000 a zjištění, zda koncepce (záměry v koncepci uvedené a koncepce jako celek) může mít významný negativní vliv na předměty ochrany jednotlivých lokalit a ekologické funkce soustavy NATURA 2000.

## **Metodika vypracování vyhodnocení**

ASP je koncepcí, která je ve svých cílech formulována značně obecně. Identifikování konkrétního územního průmětu hodnocené koncepce na potenciálně dotčené lokality soustavy NATURA 2000 na území hlavního města Prahy je tedy značně obtížné až nemožné. Jako doplňující podklad k tomuto hodnocení vlivů ASP na lokality soustavy Natura 2000 byla proto využita koncepce ZÚR hl. m. Prahy, která se vztahuje na stejné dotčené území, je obsahově v souladu s ASP, řeší totožné správní území hlavního města Prahy a stejných 8 lokalit NATURA 2000. Zásady územního rozvoje hl. m. Prahy jsou jako územně plánovací dokumentace navíc podstatně konkrétnější co do lokalizace rozvojových i ochranných záměrů, než obecná a pouze verbální koncepce sociálně - ekonomického rozvoje Prahy v posuzované ASP. Tím byla pro hodnocení vlivů koncepce ASP na NATURU 2000 dosažena větší míra určitosti a konkrétnosti, což hodnocení vlivů ASP výrazně objektivizuje. Zpřesnění údajů o posuzované koncepci ASP dále probíhalo formou konzultací se zadavatelem a vedoucím zpracovatelského SEA-týmu. Na základě identifikace potenciálních vlivů, vyplývajících z posuzované koncepce, bylo provedeno posouzení vlivů na předměty ochrany jednotlivých dotčených lokalit a poté formulován závěr vyhodnocení.

## 2. Údaje o posuzované koncepci

### Název koncepce

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy (květen 2008)

### Obsah koncepce

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy (dále jen „ASP“) koncepčně koordinuje rozvoj a ochranu hodnot území města, určuje základní sociálně-ekonomickou strategii pro rozvoj území s ohledem na podmínky udržitelného rozvoje a jeho hospodárné využívání. Koncepce navazuje na Strategický plán hl. města Prahy, schválený zastupitelstvem v roce 2000 a aktualizuje jeho obsah v souladu s dosaženými cíli a měnícími se podmínkami. Obsah původní Strategie... i její Aktualizace je podrobně popsán ve Vyhodnocení SEA, jehož je toto naturové hodnocení součástí.

### Řešené území

Území, na něž se vztahuje hodnocená koncepce, je celé správní území Hlavního města Prahy. Je tvořeno následujícími katastrálními územími: Benice, Běchovice, Bohnice, Braník, Břevnov, Březiněves, Bubeneč, Čakovice, Černý Most, Čimice, Dejvice, Dolní Chabry, Dolní Měcholupy, Dolní Počernice, Dubeč, Ďáblice, Háje, Hájek, Hloubětín, Hlubočepy, Hodkovičky, Holešovice, Holyně, Horní Měcholupy, Horní Počernice, Hostavice, Hostivař, Hradčany, Hrdlořezy, Chodov, Cholupice, Jinonice, Josefov, Kamýk, Karlín, Kbely, Klánovice, Kobylisy, Koloděje, Kolovraty, Komořany, Košíře, Královice, Krč, Křeslice, Kunratice, Kyje, Lahovice, Letňany, Lhotka, Libeň, Liboc, Libuš, Lipany, Lipence, Lochkov, Lysolaje, Malá Chuchle, Malá Strana, Malešice, Michle, Miškovice, Modřany, Motol, Nebuše, Nedvězí, Nové Město, Nusle, Petrovice, Pitkovice, Písnice, Podolí, Prosek, Přední Kopanina, Radlice, Radotín, Ruzyně, Řeporyje, Řepy, Satalice, Sedlec, Slivenec, Smíchov, Sobín, Staré Město, Stodůlky, Strašnice, Střešovice, Střížkov, Suchdol, Šeberov, Štěrbohol, Točná, Troja, Třebonice, Třeboradice, Uhřetěves, Újezd, Újezd nad Lesy, Veleslavín, Velká Chuchle, Vinohrady, Vinoř, Vokovice, Vršovice, Vysočany, Vyšehrad, Zadní Kopanina, Záběhlice, Zbraslav, Zličín, Žižkov. Plocha řešeného území je 496,4 km<sup>2</sup>.

### 3. Údaje o lokalitách soustavy NATURA 2000 v území řešeném posuzovanou koncepcí

#### Ptačí oblasti

V území řešeném ASP se nenacházejí žádné vymezené ptačí oblasti.

#### Evropsky významné lokality

V území řešeném ASP se nachází 8 vymezených evropsky významných lokalit (viz následující tab. č. 1).

Tab. č. 1 - Evropsky významné lokality, vymezené v území řešeném posuzovanou koncepcí

| <i>Název EVL</i>        | <i>Identifikační kód EVL</i> | <i>Číslo přílohy k Nařízení vlády ČR<br/>č. 132/2005 Sb.</i> |
|-------------------------|------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Blatov a Xaverovský háj | CZ0110142                    | 1                                                            |
| Obora Hvězda            | CZ0113001                    | 4                                                            |
| Milíčovský les          | CZ0113002                    | 3                                                            |
| Lochkovský profil       | CZ0113005                    | 2                                                            |
| Praha – Petřín          | CZ0113773                    | 6                                                            |
| Praha – Letňany         | CZ0113774                    | 5                                                            |
| Radotínské údolí        | CZ0114001                    | 7                                                            |
| Břežanské údolí         | CZ0213779                    | 16                                                           |

Všechny EVL uvedené v této tabulce jsou zařazeny do „evropského seznamu“ (Sdělení MŽP č.81/2008 Sb.).

## 4. Hodnocení vlivů koncepce na dotčené evropsky významné lokality (EVL)

### 4.1. Identifikace potenciálních vlivů posuzované koncepce na jednotlivé EVL

Identifikace vlivů ASP na soustavu NATURA 2000 je uvedena v následující tabulce:

Tab. č. 2 – Přehled potenciálních vlivů posuzované koncepce na EVL

| Poř.č. | Strategický cíl nebo relevantní část posuzované koncepce ASP                                                                  | Ovlivněná EVL a odhad ovlivnění<br>(+ kladný vliv)<br>(- potenciální negativní vliv) |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 1      | Strategická vize – tematický okruh Přitažlivé a udržitelné město (str.20 ASP)                                                 | Všechny EVL v území řešeném koncepcí (+)                                             |
| 2      | E 1 Rozvoj Prahy jako významného města nově formované Evropy                                                                  | Praha – Letňany (-)                                                                  |
| 3      | K 1 Využití a rozvoj potenciálu města k zabezpečení jeho konkurenceschopnosti a prosperity                                    | Praha – Letňany (-)                                                                  |
| 4      | P 3.4. Vytvoření podmínek a zásad ekologicky ohleduplné rekreace na území města včetně chráněných nebo přírodně cenných území | Všechny EVL v území řešeném koncepcí (+)                                             |
| 5      | I 3 Integrace do evropských dopravních sítí                                                                                   | Blatov a Xaverovský háj, Praha – Letňany (-)                                         |
| 6      | P 3 Trvale možný soulad městského a přírodního prostředí                                                                      | Všechny EVL v území řešeném koncepcí (+)                                             |

### 4.2. Pozitivní vlivy posuzované koncepce na lokality soustavy NATURA 2000

Pozitivní vliv na evropsky významné lokality v území hl. m. Prahy budou mít části posuzované koncepce, uvedené v tab. č. 2 pod pořadovými čísly: 1, 4 a 6.

Posuzovaná koncepce v rámci obecných zásad územního rozvoje Prahy navrhuje v rámci strategické vize Prahy jako „trvale udržitelného města“ respektovat chráněná a jiná přírodně hodnotná území (tj. i lokality soustavy NATURA 2000) a zajišťovat trvale soulad městského a přírodního prostředí. Tyto zásady budou tedy uplatňovány u všech rozvojových záměrů, které budou realizovány na základě ASP. Z tohoto důvodu je možné konstatovat u této části textu pozitivní vliv koncepce na všechny evropsky významné lokality v území řešeném posuzovanou koncepcí.

### 4.3. Potenciální negativní vlivy posuzované koncepce na EVL

#### 4.3.1. Identifikace a charakteristika EVL potenciálně negativně dotčených posuzovanou koncepcí

Přehled evropsky významných lokalit, potenciálně negativně dotčených některými rozvojovými záměry v posuzované koncepci, uvádí následující tabulka :

Tab.č.3 Evropsky významné lokality, které by mohly být negativně ovlivněny některými rozvojovými záměry, obsaženými v posuzované koncepci

| <i>Dotčená EVL</i>      |
|-------------------------|
| Praha – Letňany         |
| Blatov a Xaverovský háj |

Základní charakteristika bioty jednotlivých potenciálně negativně dotčených EVL, výčet a popis definovaných předmětů ochrany EVL jsou uvedeny v následujícím textu:

#### ***EVL Praha - Letňany (CZ 0113774)***

Předmět ochrany EVL :

Populace a biotop druhu: sysel obecný (*Spermophilus citellus*)

Výměra EVL 75,17 ha

Kategorie zvláště chráněného území: NPP (národní přírodní památka) - vyhlášeno

#### Charakteristika EVL

EVL Praha - Letňany je v rámci soustavy NATURA 2000 v ČR mimořádně významná - je to lokalita s nejpočetnější populací sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v ČR.

EVL tvoří sportovní letiště na území hlavního města Prahy, městská část Praha 18 - Letňany (mezi ulicemi Mladoboleslavská, Toužimská, Beranových). Rozsáhlé sportovní letiště vzniklo v r. 1925. Je obklopené městskou zástavbou (výstaviště Letňany), provozována jsou zde malá sportovní letadla (motorová a větroně). Současná délka letové dráhy je 814 m. Na části plochy je nyní malé golfové hřiště (tréninková plocha) a sousední okrajová část je příležitostně využívána leteckými modeláři.

Biotop s výskytem populace sysla tvoří pravidelně sečený trvalý travní porost. Část vegetace lze přiřadit k biotopu mezofilních ovsíkových luk (svaz Arrhenatherion, T1.1). Vzhledem k časté seči, vlivu sešlapu a pojezdu přecházejí tyto porosty místy k vegetaci narušovaných trávníků a pastvin (svaz Cynosurion, T1.3). Biotop T1.1 se vyskytuje s nízkou reprezentativností i zachovalostí, biotop T1.3 je na hranici mapovatelnosti, resp. odpovídá spíše vegetaci silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem (X5). Porosty jsou druhově poměrně chudé, vyskytují se pouze běžné druhy. Jediným poněkud vzácnějším druhem je teplomilný ruderalní druh *Nepeta cataria*. Letecký provoz nepředstavuje ohrožující faktor pro populaci sysla. Naopak, bez existence speciálního „letištního managementu“ (pravidelné sečení travních ploch „na krátko“) by populace syslů zanikla. Přítomnost syslů není ze strany členů aeroklubu negativně vnímána a je pojmána spíše jako místní atrakce. MŽP vyhlásilo

k ochraně lokality Národní přírodní památka "Letiště Letňany". V případě změny způsobu využívání (zrušení sportovního letiště) by bylo nutno zajistit náhradní údržbu nízkostébelných travních porostů. Je ovšem třeba zamezení dalšího rozšiřování zpevněných ploch a zmenšování plochy trávníků.

### Charakteristika předmětu ochrany EVL

**Sysel obecný (*Spermophilus citellus*)** je typický představitel stepní fauny - je vázán na krátkostébelné travinné porosty, ať už přirozené či uměle udržované, které mu umožňují náležitý rozhled po okolí (ochrana před predátory, přehled o ostatních zvířatech v kolonii). Preferuje teplá výslunná místa s dobře propustnou půdou. Sysel má výrazně denní aktivitu a žije pospolitě v koloniích. Každý jedinec obývá noru, obvykle s několika východy. Zde se ukrývá v případě nebezpečí, v noci a také v období zimního spánku, které je dosti dlouhé (od října do března). Kromě obytné nory vytváří sysel také jednoduché nory úkrytové. Potravu tvoří zelené části rostlin, kořeny a semena, ale také bezobratlí živočichové. Samice rodí v průměru 5 mláďat, která poprvé opouštějí noru ve stáří okolo 28 dnů.

Sysel je evropský endemit. Areál jeho rozšíření má dvě části, oddělené karpatským obloukem. Jedna část zahrnuje panonskou nížinu a na ni navazující oblasti v České republice, Rakousku, Maďarsku, Slovensku, západním Rumunsku a Srbsku. Druhá část areálu obsahuje jižní Rumunsko, Bulharsko, Thrákii, Moldávii a Ukrajinu.

V České republice je v současnosti registrováno pouze 26 lokalit výskytu sysla, které se nacházejí v různých částech státu (především však ve středních Čechách a na střední a jižní Moravě) a jsou navzájem zcela izolovány. Pražská lokalita v Letňanech je z nich přitom zdaleka nejpočetnější.

Hlavní příčinou výrazného úbytku sysla obecného v České republice jsou bezesporu rozsáhlé změny v zemědělské krajině, k nimž došlo v posledních padesáti letech. Díky extensivnímu hospodaření byly v minulosti udržovány velké plochy krátkostébelných travních porostů (pravidelně sečené meze, pastviny, okraje polí, různé náspy atd.). Se změnou způsobu života venkovského obyvatelstva a s intenzifikací zemědělství však tato stanoviště z naší krajiny prakticky vymizela - a s nimi i sysel. V současnosti nalézá tento druh vhodné podmínky pro život pouze na několika sportovních letištích, tábořištích, golfových hřištích a podobných antropogenních lokalitách. Jedná se vesměs o malé izolované populace, které jsou velmi ohrožené.

První předpokladem záchrany populace sysla v ČR je zachování stávajících lokalit výskytu. Sysel je předmětem ochrany v osmi EVL v ČR.

### ***EVL Blatov a Xaverovský háj (CZ0110142)***

Předmět ochrany EVL :

Typy přírodních stanovišť : bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*); dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum* ; staré acidofilní doubravy s dubem letním (*Quercus robur*) na písčitých pláních

Výměra EVL: 213,89 ha

Navrhovaná kategorie zvláště chráněného území: CHKO (chráněná krajinná oblast), PR (přírodní rezervace), PP (přírodní památka)

### Charakteristika EVL

Západní část velkého lesního celku na východním okraji Prahy, mezi městskými částmi Klánovice a Horní Počernice.

Lesní komplex s dominantními acidofilními doubravami a chudými dubohabřinami s reliktem bezkolencové louky na pramenném horizontu. Z historických záznamů je známo, že oblast nebyla souvisle zalesněna, na území lesního komplexu se nalézalo několik vesnic, které po jejich zániku během třicetileté války pohltil i s okolními polnostmi les. V posledních několika málo desetiletích je v okolí patrné velmi výrazné rozpínání zástavby rodinných domků a útlum zemědělské činnosti.

Hlavním biotopem komplexu jsou kyselé doubravy asociace *Molinio arundinaceae-Quercetum* (L7.2) a na suchých místech doubravy as. *Luzulo-Quercetum* (L7.1). Druhové složení kyselých doubrav je chudé a monotónní. V bezkolencových doubravách se hojně vyskytuje bříza pýřitá (*Betula pubescens*) a místy i několik dalších chladnomilnějších druhů rostlin, což je z hlediska celkově teplé Prahy floristicky pozoruhodné. Na hlubších, ale ne příliš vlhkých hnědozemích se vyskytují lipové doubravy (*Tilio-Betuletum*) patřící již do dubohabřin (L3.1). Jejich bylinné patro je rovněž nepříliš bohaté. Druhově bohatší černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*) se nevyskytují často. Malé druhové bohatství bylinného patra lesních porostů je způsobeno i tím, že se v lesích vyskytují pozůstatky zaniklých středověkých vsí a celá oblast byla poté druhotně zalesněna. V úzkém pruhu lesa přiléhajícího k rybníku na severním okraji Xaverovského háje se vyskytuje nepříliš zachovalý údolní jasanovo-olšový luh (*Pruno-Fraxinetum*) (L2.2). Na obnaženém dně a v pobřeží navazujících rybníků rostou *Iris pseudacorus* a vzácný *Cyperus fuscus*. V závěru rybníka se vyskytují porosty vodních makrofyt s *Utricularia australis*. V jižní části komplexu je zahrnuto několik tůňek podél železniční trati vzniklých při její stavbě. Zde se vyvinula mezotrofní a místy až rašelinná společenstva (např. *Sphagnum cuspidatum*, *Viola palustris* a *Valeriana dioica*) v mozaice s mokřadními vrbinami. V tůňkách se kromě běžné *Lemna minor* vyskytuje opět *Utricularia australis*. Botanicky proslulé jsou zdejší vlhké louky, z nichž však do současnosti zbyly jen degradující zbytky. Do komplexu byla zahrnuta z důvodů ochrannosti pouze bezkolencová louka (T1.9) severně železniční trati, kde se vyskytuje značné množství chráněných a ohrožených druhů jako *Iris sibirica*, *Pneumonanthe vulgaris*, *Serratula tinctoria*, *Potentilla alba*, *Salix rosmarinifolia* a *Cnidium dubium*. Další zbytek hodnotné bezkolencové louky se nachází zhruba ve středu komplexu. Zahrnuty jsou také segmenty ovsíkových luk (T1.1), jedná se však o druhově chudé, nepříliš hodnotné porosty vzniklé zatrávněním orné půdy.

Jedná se o poměrně rozsáhlé plochy přírodě blízkých biotopů na okraji velkoměsta. Velký význam má území i z hlediska ochrany genofundu (např. poslední lokalita *Pneumonanthe vulgaris* na území „Velké“ Prahy) a také z hlediska fytogeografického (*Cnidium dubium*, *Pseudolysimachion longifolium*). Díky poloze na okraji Prahy je lokalita dobře přírodovědně prozkoumána.

Z polohy na okraji velkoměsta vyplývají hlavní typy ohrožení lokality, které na území působí. Hlavním nebezpečím je rychlé rozšiřování ploch stavebních parcel na okrajích lesního komplexu. Nelesní (luční) biotopy ohrožuje útlum obhospodařování, naopak příznivý je trend převodu orné půdy na trvalé travní porosty, zčásti ale s výhledem pozdější zástavby. Lesní biotopy byly ještě donedávna degradovány výsadbou borových monokultur. Stále rostoucí význam má funkce rekreační, která při masovém provádění může rovněž destruovat přírodní biotopy, na východním okraji lokality je projednáván záměr obnovit golfové hřiště.

### Charakteristika předmětu ochrany EVL – typy přírodních stanovišť

#### *Bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (Molinion caeruleae)*

Druhově pestré, středně vysoké travinno-bylinné porosty, které se vyskytují na minerálních a slatinných půdách, od kyselých až po bazické substráty. Hladina podzemní vody v průběhu roku výrazně kolísá, avšak nedochází k povrchovým záplavám. Během léta pak dochází k přechodnému vysychání. V porostech dominuje bezkolenec modrý a další traviny jako metlice trsnatá, kostřava luční, k. červená aj. Květnaté bezkolencové louky se vyskytují nejčastěji v kontaktu se slatinnými loukami. Louky jsou zpravidla jednou ročně koseny. Bezkolencové louky vyžadují pozdně letní seč alespoň jednou za dva roky (biomasy nutno vždy sklídit). Při výskytu *Gentiana pneumonanthe* a *Iris sibirica* je vhodný fázový posun sečí pro zajištění zralých semen těchto pozdních druhů.

#### *Dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum*

Lesy tvořené habrem obecným a dubem zimním nebo dubem letním, v podúrovni stromového patra s častou příměsí lípy srdčité nebo babyky. Podíl hlavních dřevin kolísá od porostů čistě habrových k čistě dubovým. Keřové patro může, ale nemusí být dobře vyvinuto; tvoří je druhy stromového patra a dále např. líska obecná a hlohy. V bylinném patře se pravidelně vyskytují druhy listnatých lesů běžné i v bučinách (např. strdivka níčí, lipnice hajní a violka lesní) a dále poměrně teplomilnější mezofilní lesní druhy, např. zvonek broskvolistý, konvalinka vonná a černýš hajní. Na jaře před olistěním stromů se vyvíjí nápadný aspekt s geofyty (např. sasankami a dymnivkami). Mechové patro je vyvinuto nevýrazně. Půdy jsou živinami bohaté, obvykle hlubší, na kyselých i bazických horninách, na svazích a plošinách. Dubohabřiny se vyskytují v nadmořských výškách do 450 m, vzácněji až do 550 m.

#### *Staré acidofilní doubravy s dubem letním (Quercus robur) na písčitých pláních*

Dubové porosty lokalizované v terénních depresích v nížinách a pahorkatinách. V porostu může být zastoupeno různě velké procento břízy. Porosty jsou edaficky podmíněné, během dešťů v jarním a letním období jsou ovlivněné stagnující dešťovou vodou. V suchém období acidofilní pseudoglejové půdy vysychají a projevuje se proces podzolizace a v hlubších sníženinách tvorba slatiny. Původní porosty jsou vícepatrové, v keřovém patře je častým druhem krušina olšová, v bylinném patře je charakteristickým druhem bezkolenec rákosovitý, jež je doprovázený acidofilními vlhkomilnými někdy i slatinnými druhy.

### **4.3.2. Vyhodnocení potenciálních negativních vlivů koncepce na jednotlivé EVL**

Potenciálně negativní vliv na evropsky významné lokality v území hl. m. Prahy by mohly mít rozvojové záměry, uvedené v textových částech posuzované koncepce, které jsou označené v tab. č. 2 pod pořadovými čísly: 2, 3 a 5.

V rozvojovém území v těsné blízkosti EVL Praha – Letňany se uvažuje (viz např. Zadání ZÚR) o vybudování rozsáhlých výstavních ploch celostátního až mezinárodního významu s možností konat nárazové akce pro mimořádně velký počet účastníků. Posuzovaná

koncepce ASP tento rozvojový záměr samozřejmě výslovně neuvádí. Vzhledem k tomu, že plocha uvažovaného výstaviště nenarušuje území EVL a dále proto, že v ZÚR je stanovena podmínka o respektování zájmů ochrany území NPP (EVL), lze mít za to, že ochrana EVL je v tomto ohledu v rámci ÚPD dostatečná. Negativní vliv na předmět ochrany EVL může mít především vlastní provoz výstaviště, zejména vysoká koncentrace návštěvníků na akcích mezinárodního významu. Protože však nejsou známy žádné konkrétní požadavky nebo podmínky pro provoz výstaviště (budou předmětem až podrobnějších stupňů územně plánovací dokumentace), nelze objektivně potenciální vliv provozu plánovaného výstaviště na EVL v této obecné úrovni strategické plánovací koncepce hodnotit.

ASP zmiňuje v rámci strategických cílů i zcela obecně rozvoj dopravní infrastruktury. Pro ochranu lokalit NATURY 2000 jsou v území Prahy významné především záměry pro modernizaci vysokorychlostních železničních tratí (VRT). Jeden z uvažovaných koridorů VRT (viz ZÚR) je uvažován variantně v těsné blízkosti či dokonce přímo v rozporu s ochranou územní celistvosti EVL Blatov a Xaverovský háj. Realizace výstavby VRT by znamenala přímý a významný negativní vliv na tuto EVL. V podmínkách pro následné rozhodování o změnách v území ZÚR hl. m. Prahy stanoví podmínku zachování předmětu ochrany EVL a vyloučení významných negativních vlivů na EVL. Lze konstatovat, že v ZÚR je takto s uplatněním principu předběžné opatrnosti řešena ochrana EVL před negativními vlivy uvažované VRT dostatečně, způsobem odpovídajícím měřítku a úrovni územně plánovací dokumentace. Posuzovaná koncepce ASP však tento záměr nijak nezmiňuje a neřeší.

Podobně část úseku navrhované VRT mezi Letňany a Kbely je uvažována v tunelu. Tento záměr může být ve významném střetu se zachováním předmětu ochrany EVL Praha - Letňany, jímž je prosperující populace sysla obecného. EVL je přitom jednou z nejvýznamnějších lokalit tohoto druhu v ČR a zachování zdejší populace sysla obecného ve stavu příznivém z hlediska ochrany patří k prioritním zájmům české ochrany přírody. Vedení VRT v tunelu přímo pod územím vymezené EVL by mohlo ohrozit populaci syslů zejména při výstavbě tunelu, kdy pravděpodobně stavební aktivita vyvolá otřesy (vibrace) v horninovém a půdním prostředí. Sysel obecný (viz výše – charakteristika předmětu ochrany EVL Praha – Letňany) je druh savce, který téměř polovinu kalendářního roku stráví hibernací (spánkem) v podzemních norách. Lze předpokládat, že otřesy vyvolané ražením a stavbou tunelu, by populaci sysla v EVL ovlivnily. ZÚR stanoví v podmínkách pro následné rozhodování o změnách v území požadavek na stabilizaci územního rozsahu železničního koridoru. Tím ZÚR hl. m. Prahy vytvářejí předpoklady pro trasování eventuálního tunelu budoucí VRT v souladu se zájmy ochrany přírody, tj. mimo území vymezené EVL - Letňany. Pro ochranu EVL je nezbytné v dalším stupni ÚPD, navazujícím na ZÚR, provést trasování budoucí VRT tunelem mimo oblast vymezenou kolmým územním průmětem hranice EVL do horninového prostředí. Posuzovaná koncepce ASP však také tento záměr nijak nezmiňuje a neřeší.

## **Souhrn:**

Lze konstatovat, že z hlediska vlivů na lokality soustavy NATURA 2000 se jeví jako potenciálně rizikové ty záměry, které jsou spojeny s potřebou nové investiční výstavby „na zelené louce“ a které mohou přinést územní zásahy do lokalit NATURY 2000 nebo do jejich blízkého okolí. Dále to jsou záměry, které představují enormní přechodné zvýšení počtu a koncentrace obyvatel a návštěvníků v prostoru a čase v blízkosti EVL (např. diskutovaná úvaha o pořádání Letních olympijských her v Praze apod.). Žádný z cílů a opatření Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy však nepředstavuje sám o sobě

výrazně negativní vliv na lokality NATURA 2000. Celkově se koncepce ASP díky vysoké míře svojí obecnosti konkrétních lokalit ani soustavy NATURA 2000 jako celku nedotýká. Strategické cíle ASP usilují také o řešení v nedostacích kvality života obyvatel Prahy i životního prostředí a proto v některých případech v nich může být shledán obecně pozitivní vliv na lokality NATURA 2000.

## **5. Závěr**

### **5.1. Závěrečné stanovisko naturového hodnocení**

1. Některé části posuzované koncepce ASP mají pozitivní vliv na celistvost a některé lokality soustavy NATURA 2000.
2. Posuzovaná koncepce nemůže mít negativní vliv na ptačí oblasti v soustavě NATURA 2000, neboť v řešeném území nejsou vymezeny.
3. Posuzovaná koncepce ASP nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality, tvořící soustavu NATURA 2000, za předpokladu, že konkrétní projekty realizované na základě této koncepce nenaruší územní celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit na území hlavního města Prahy.

### **5.2. Odůvodnění**

ASP stanoví především obecné zásady sociálně ekonomického a environmentálního rozvoje hlavního města Prahy. Ty jsou rozpracovány v souběžně a týmž týmem zpracovaných Zásadách územního rozvoje hl. m. Prahy, v nichž je výslovně zdůrazněna nutnost respektovat lokality soustavy NATURA 2000 a předměty jejich ochrany. ASP nenavrhuje žádná konkrétní a v konečné podobě územně přesně definovaná rozvojová opatření nebo projekty, která by měly být v popsané podobě realizovány a které ovlivňují lokality soustavy NATURA 2000. Z těchto důvodů nemá koncepce ASP negativní vliv na konkrétní lokality soustavy NATURA 2000.

## 6. Použité podklady

- Evropská Komise 2004 : Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy NATURA 2000. *Planeta XII*, 1/2004 : 1 – 48.
- Hora, J. (ed.) 1998: Legislativa EU a ochrana přírody. – Česká společnost ornitologická, Praha. 96 pp.
- Kubíková J., Ložek V., Špryňar P. a kol. 2005 : Praha. In: Mackovčín P. a Sedláček M. (eds.) : Chráněná území ČR, svazek XII. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR Praha, 304 s.
- Matějů J., Nová P. a Uhlíková J. 2007 : Záchranný program sysla obecného v ČR. In: Ochrana přírody, 62, 6 : 16 – 20.
- Miko L. a kol., 2005: Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. Nakladatelství C.H.Beck, Praha.
- Nařízení vlády č.132/2005 Sb. (národní seznam)
- Roth, P. (ed.), 2003 : Legislativa Evropských společenství v oblasti územní a druhové ochrany přírody. *MŽP Praha*.
- Sdělení MŽP č.81/2008 Sb. (evropský seznam)
- Svobodová J. 2004 : Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí. *Planeta XII*, 7/2004 : 1 – 52.
- Útvar rozvoje hl. m. Prahy, 2007: Aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy - koncept.
- Útvar rozvoje hl. m. Prahy, 2008: Zásady územního rozvoje hl. m. Prahy.
- Útvar rozvoje hl. m. Prahy, 2007: Územně analytické podklady hlavního města Prahy.
- Věstník vlády ČR č. 2, roč. 4, 2006.
- Věstník MŽP ČR, roč. 17, částka 11, 2007.
- Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

Další podklady v elektronické podobě poskytnuté zadavatelem.

Konzultace se zadavatelem.

[www.natura2000.cz](http://www.natura2000.cz)

[www.biomonitoring.cz](http://www.biomonitoring.cz)